

Boros Imre: Monetáris politika Izlandon

2015 május 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

értékelve

Még nincs

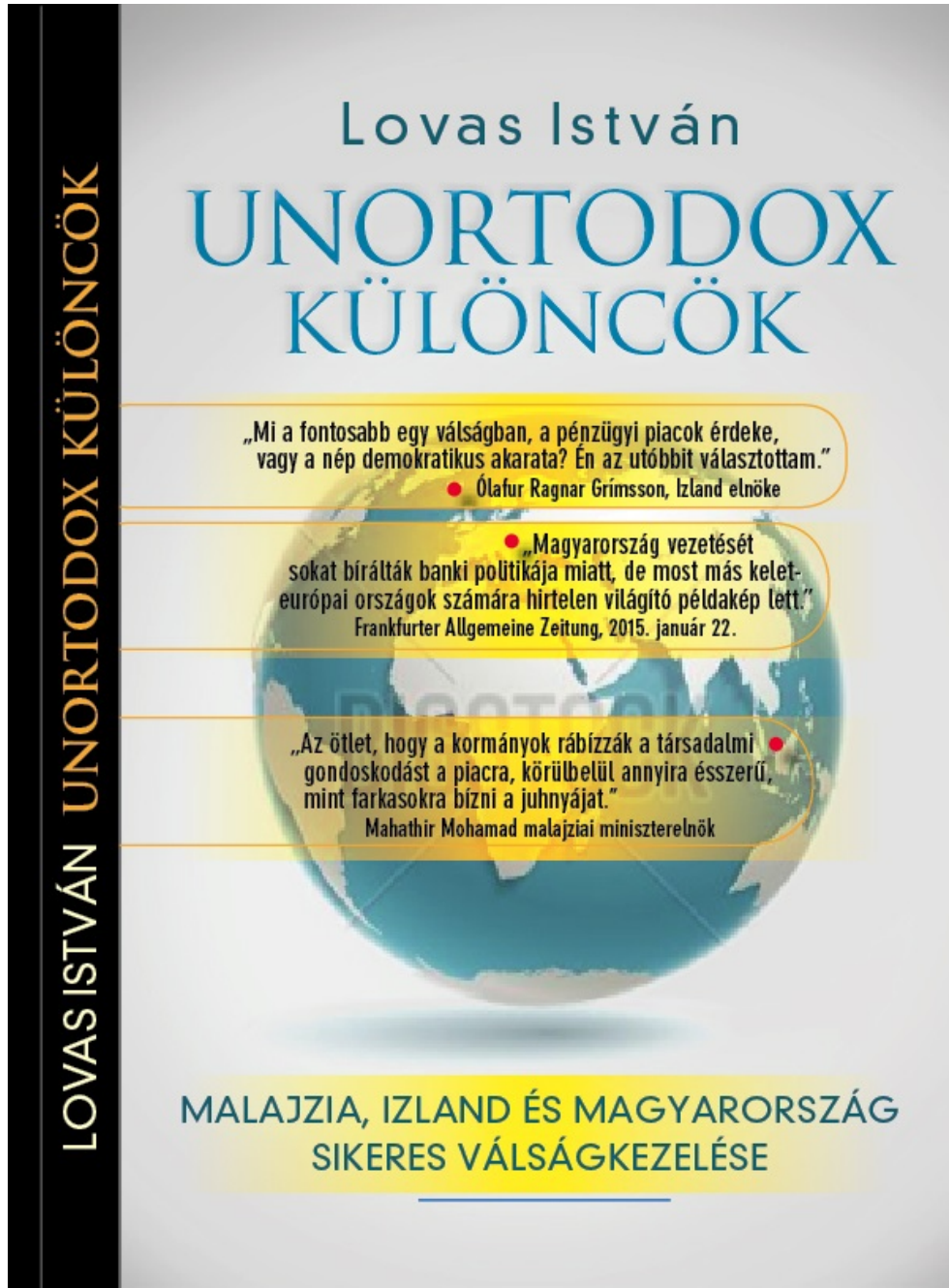
Mérték

Az izlandiak nem szerettek volna azért évtizedekig sz?kölködni, mert három magánbank hatvanmilliárd dollárt

elspekulált.

A hazai sajtó csak kivételes ritkasággal tudósít olyan külföldön történt eseményekről, amelyek nem sorolhatók a jól beverklizett fősodorbeli gondolati körbe, a politikailag mindenben „korrekt” mondanivaló tárgykörébe. Az ilyen ügyek pedig egyre szaporodnak. Ezzel párhuzamosan a nemzetközi sajtó hasábjai egyre nagyobb mértékben telnek meg valótlanosságokkal és megvezetésekkel. Elég ha elolvassuk *Udo Ulfkotte* magyarra is lefordított könyvét (Mégvásárolt újságírók), hogy valós képet kapjunk a tévhisztiség és tudósítások közötti szakadékról. Akkor meg végképp hallgatnak, amikor a világgazdaságnak a fősodor által kikövezett bázistételei látszanak felborulni.

Ha ilyesmi történik a pénzügyekben, akkor egy pissenést sem hallani. Ott ugyanis minden véglegesen és visszavonhatatlanul k?táblára van vésve, legalábbis a f?sodorbán álló média így gondolja. A kevesebb mint félmillió állampolgárral büszkélked? ország, a hajdani halásznemzet mára a létnívó magas fokára ért el, ami a múlt évtized végén egyik napról a másikra veszni látszott. Addig Izland is a divatos f?sodorbeli gazdasági irányelveket vallotta, ahogy azt hajdanán a chicagói monetarista iskola klasszikusnak mondott, többszörösen is Nobel-díjjal elismert közgazdász tudósai k?be vésték. Csak semmi keynesi gondolat, az államnak semmi köze a gazdasághoz, legyen neutrális, és hagyja a piac szerepl?it alkotni.

Az állami cégeket magánosítani kell, beleértve a bankokat is, a parlament meg foglalkozzon azzal, hogy a kis ország mikor kíván belépni az Európai Unióba, aminek a legfontosabb akadály a izlandiak vitája a bizottsággal a halászás szabályairól. Végül is, halász nemzet lennének, vagy mi? A privatizált bankok el is kezdtek „alkotni”... Három privatizált pénzintézetük hamarosan a sokszorosát produkálta az izlandi GDP-nek üzleti volumenben. Virágozott az üzlet, röptültek a milliós bónuszok a bankzenik számláira, a nemzetközi gazdasági szaklapok nem győzték dicsérni az izlandi innovatív pénzügyi gondolkodást és megoldásokat. Azonban, látva a közeli pénzügyi összeomlásukat, a bankok rendkívül magas hozamokat ígértek külföldi gazdag magánbefektetőknek, főként az Egyesült Királyságból és Hollandiából, hogy friss pénzt pumpáljanak a bankjaikba.

Gyöltekes az összegek a bankok számláin, de a krach mégis beütött, mégpedig hatvanmilliárd dollár fizetetlen számla formájában. Ez a csöppnyi ország sokévi GDP-jével volt egyenlő, pénzügyi segítség nélkül remény sem volt a talpra állásra. Ahol nagy az ínség, közel a segítség, mondja a szólás. Valóban, a valutaalap, az Európai Unió, sőt néhány, a bajban érintett állam is segítséget ajánlott, de cserébe azt kérte, hogy az izlandi családok évtizedekre legyenek szívesek éves szinten mintegy tízmillió forintnyi jövedelemről lemondani, hogy a segítségként kapott összeg és az ehhez kapcsolódó kamat visszafizethető legyen. Ezt tartalmazta az ajánlott mentő-, illetve megszorítócsomag.

Az izlandi kormány benne is lett volna a megoldásban, de a népnek (a választónak) ez nem tetszett, és elzavarta a kormányt. Az izlandiak nem szerettek volna azért évtizedekig szűkölködni, mert három magánbank hatvanmilliárd dollárt elspekulált, elégük volt abból az életből, amit őseik évszázadokig éltek, amikor jószerivel a halászat volt az egyetlen kenyérkereset. A következő kormány népszavazást írt ki, hogy ki kell-e fizetnie az izlandi választónak a becsapott külföldi befektetőket, akiknek a bankok mesés hozamot ígértek. Hát nem kell – szól a nép hangja a népszavazáson. És így is jó volt a „nemzetközi közvéleménynek”, amely azóta sem hallatta bíráló hangját az ügyben, inkább bölcsen hallgatott. Az angol és holland kárvallottakat pedig saját kormányuk kárpótolta, hogy csend legyen. Az eset 2008–2009-ben történt, a máig le nem zárt pénzügyi krízis nyitányaként. Azóta az izlandi központi bank is sokat töprenghetett arról, hogy mennyi szabadságot adjon a területén működő pénzintézeteknek, hiszen jócskán rászolgáltak a bizalmatlanságra.

A bankok normális körülmények között betéteket gyűjtöttek, és hiteleztek. Rendes körülmények között jóval többet hiteleztek, mint amennyi betétet gyűjtöttek. A jegybank azért, hogy a bankok mindig fizetni tudjanak az ügyfeleknek biztonsági betéteket (kötelező tartalékolás) képeztek a bankokkal, amit kötelesek a központi bankban tartani a begyűjtött betétek néhány százalékanak erejéig. Nemrég azonban megvonta a bankok jogát, hogy a számlákon hitelként pénzösszegeket írjanak jóvá a vállalkozások részére. Minden esetben maga dönti el, hogy az adott ügyre folyósít-e koronát, vagy megtagadja. Azt is a központi bank óhajtja a jövőben eldönteni, hogy külföldi devizáért ad-e majd hazai pénzt, vagy sem. Fenntartja magának a jogot, hogy minden egyes új korona kibocsátásáról maga rendelkezzen. Így módja nyílik arra, hogy a spekulatív pénznyomtatást, valamint a hazai pénz árfolyamának kívülről jövő drasztikus mozzgatását végképp kiküszöbölje.

Egyszóval a hazai pénznek újra urává kíván válni, minő tragédia. Közben az amerikai Federal Reserve Bank megbedöglött követeléseket vásárolt hónapokig sok milliárd dolláros összegben a kereskedelmi bankoktól, hogy a bajból kirántsa őket, és azok tovább spekulálhassanak, mesés profitokat csináljanak, és bónuszokat megosztalékokat fizethessenek. Izland ezekben a friss dollárokból ezúttal már nem kér, annyi biztos. Az izlandi koronán (és az ország népén) ugyan ezúttal ne kufárkodjon senki. A chicagói monetáris iskola elhunyt nagyjai, Milton Friedmannal az élen, most forognak a sírjukban, élők tudósai pedig szaporán böngészik az internetet, hogy találjanak-e ellenszert a példátlan unortodoxia ellen, de hallgatnak, mert nincs mit mondaniuk.

Boros Imre – magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájkszámít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen:

<https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen:
<https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló